

ΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ:
2ος ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Εάν τα U, U', U'' είναι τρεις υπομόδιοι ενός R -μοδίου M και $U \subseteq U'' \subseteq U \oplus U'$, να αποδειχθεί η εξής ισότητα:

$$U'' \cap (U \oplus U') = U \oplus (U' \cap U'').$$

2. Εάν τα U και V είναι δυο υπομόδιοι ενός R -μοδίου M , όπου $M = U + W$, και η $f : M \rightarrow N$ ένας επιμορφισμός R -μοδίων με πυρήνα του την τομή $U \cap W$, να αποδειχθεί ότι $N = f(U) \oplus f(W)$.
3. Εάν οι M και N είναι δυο R -μόδιοι και οι $f : M \rightarrow N$, $g : N \rightarrow M$ ομομορφισμοί R -μοδίων, τέτοιοι ώστε η σύνθεση $g \circ f$ να αποτελεί έναν ισομορφισμό R -μοδίων, να αποδειχθούν τα ακόλουθα:
- (i) Ο f είναι μονομορφισμός και ο g επιμορφισμός R -μοδίων.
(ii) $N = \text{Im}(f) \oplus \text{Ker}(g)$.

4. Εάν η $f : M \rightarrow M$ είναι ένας ενδομορφισμός ενός R -μοδίου M , να αποδειχθεί η ισοδυναμία των κάτωθι συνθηκών:

- (i) $f \circ f = f$,
(ii) $\text{Ker}(f - \text{Id}_M) = \text{Im}(f)$,
(iii) $M = \text{Ker}(f - \text{Id}_M) \oplus \text{Ker}(f)$.

5. Εάν ένας R -μόδιος M είναι το άθροισμα $M = U + W$ δύο υπομοδίων του U και W , να αποδειχθεί ότι

$$M/(U \cap W) \cong (M/U) \oplus (M/W).$$

Χρήσιμη εφαρμογή: Θεωρώντας τούς υπομοδίους $U = \kappa\mathbb{Z}$ και $W = \lambda\mathbb{Z}$ τού \mathbb{Z} -μοδίου \mathbb{Z} , όπου $\kappa, \lambda \in \mathbb{N}$ και $\text{μκδ}(\kappa, \lambda) = 1$, να αποδειχθούν τα ακόλουθα:

- (i) $U + W = \mathbb{Z}$, $U \cap W = \kappa\lambda\mathbb{Z}$,
(ii) $\mathbb{Z}_{\kappa\lambda} \cong \mathbb{Z}/\kappa\lambda\mathbb{Z} \cong \mathbb{Z}/\kappa\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}/\lambda\mathbb{Z} \cong \mathbb{Z}_{\kappa} \oplus \mathbb{Z}_{\lambda}$.

6. Εάν τα U, U', U'' είναι τρεις υπομόδιοι ενός R -μοδίου M , να αποδειχθεί η ισοδυναμία των κάτωθι συνθηκών:

- (i) $M \cong U \oplus U' \oplus U''$.
(ii) $U \cap U' = \{0_M\} = U' \cap U''$ και $M/U' \cong (U + U')/U' \oplus (U' + U'')/U'$.

7. Εάν η $(f_j : M_j \rightarrow N_j)_{j \in J}$ είναι μια οικογένεια ομομορφισμών R -μοδίων και ορίσουμε ως **ευθύ γινόμενο** των μελών της την απεικόνιση

$$\prod_{j \in J} f_j : \prod_{j \in J} M_j \rightarrow \prod_{j \in J} N_j, (m_j)_{j \in J} \mapsto (f(m_j))_{j \in J},$$

και, αντιστοίχως, ως **ευθύ άθροισμα** των μελών της την απεικόνιση

$$\bigoplus_{j \in J} f_j : \bigoplus_{j \in J} M_j \rightarrow \bigoplus_{j \in J} N_j, (m_j)_{j \in J} \mapsto (f(m_j))_{j \in J},$$

(όπου εδώ «σχεδόν όλα» τα m_j είναι ίσα με το μηδενικό στοιχείο), να αποδειχθεί ότι αμφότερες οι $\prod_{j \in J} f_j$ και $\bigoplus_{j \in J} f_j$ είναι ομομορφισμοί R -μοδίων με τους υπομοδίους

$$\text{Ker}(\prod_{j \in J} f_j) = \prod_{j \in J} \text{Ker}(f_j), \quad \text{Ker}(\bigoplus_{j \in J} f_j) = \bigoplus_{j \in J} \text{Ker}(f_j)$$

ως πυρήνες τους και τους υπομοδίους

$$\text{Im}(\prod_{j \in J} f_j) = \prod_{j \in J} \text{Im}(f_j), \quad \text{Im}(\bigoplus_{j \in J} f_j) = \bigoplus_{j \in J} \text{Im}(f_j)$$

ως εικόνες τους.

8. Έστω $(M_j)_{j \in J}$ μια οικογένεια R -μοδίων και έστω N_j ένας υπομόδιος τού M_j , $\forall j \in J$. Να αποδειχθεί ότι το ευθύ γινόμενο και το ευθύ άθροισμα των μελών τής $(\pi_{N_j} : M_j \rightarrow M_j/N_j)_{j \in J}$ (τής απαραίτητης από τους αντιστοίχους φυσικούς επιμορφισμούς) επάγουν ισομορφισμούς R -μοδίων:

$$(\prod_{j \in J} M_j) / (\prod_{j \in J} N_j) \cong \prod_{j \in J} (M_j/N_j), \quad (\bigoplus_{j \in J} M_j) / (\bigoplus_{j \in J} N_j) \cong \bigoplus_{j \in J} (M_j/N_j).$$

9. Εάν η $(M_j)_{j \in J}$ είναι μια οικογένεια R -μοδίων και το I ένα ιδεώδες τού R , να αποδειχθεί η ύπαρξη ισομορφισμών:

$$I(\bigoplus_{j \in J} M_j) \cong \bigoplus_{j \in J} IM_j, \quad (\bigoplus_{j \in J} M_j) / I(\bigoplus_{j \in J} M_j) \cong \bigoplus_{j \in J} (M_j/IM_j).$$

10. Εάν ένας R -μόδιος M διασπάται υπό τη μορφή $M = \bigoplus_{j \in J} M_j$ (εσωτερικού ευθέως αθροίσματος των μελών μιας οικογενείας υπομοδίων του) και η $f : M \rightarrow N$ είναι ένας ισομορφισμός R -μοδίων, να αποδειχθεί ότι $N = \bigoplus_{j \in J} f(M_j)$.

11. Υποθέτοντας ότι οι $(f_j, g_j : M_j \rightarrow N)_{j \in J}$ είναι δυο οικογένειες ομομορφισμών R -μοδίων και ότι $h \in \text{Hom}_R(N, N')$, να αποδειχθούν οι ισότητες

$$(\bigoplus_{j \in J} f_j) + (\bigoplus_{j \in J} g_j) = \bigoplus_{j \in J} (f_j + g_j), \quad h \circ (\bigoplus_{j \in J} f_j) = \bigoplus_{j \in J} (h \circ f_j).$$

12. Έστω ότι οι S, R είναι δυο μεταθετικοί δακτύλιοι με μοναδιαίο πολλαπλασιαστικό στοιχείο και ο $f : S \rightarrow R$ ένας ομομορφισμός δακτυλίων (με $f(1_S) = 1_R$). Ως γνωστόν (βλ. άσκηση 4 τού 1ου καταλόγου προτεινομένων ασκήσεων), κάθε R -μόδιος M καθίσταται S -μόδιος μέσω τού αριθμητικού πολλαπλασιασμού τού επαγομένου από την f . Εάν ένας R -μόδιος M διασπάται υπό τη μορφή $M = \bigoplus_{j \in J} M_j$ (εσωτερικού ευθέως αθροίσματος μιας οικογενείας υπομοδίων του), να αποδειχθεί ότι η διάσπαση αυτή εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και όταν αυτός θεωρηθεί S -μόδιος (κατά τα προαναφερόμενα).

13. Έστω $(M_j)_{j \in J}$ μια οικογένεια R -μοδίων, όπου R μια *ακεραία περιοχή*. Να αποδειχθεί η ισότητα

$$\text{tors}(\bigoplus_{j \in J} M_j) = \bigoplus_{j \in J} \text{tors}(M_j).$$

(Βλ. άσκηση 11 τού 1ου καταλόγου προτεινομένων ασκήσεων.) Εν συνεχεία, να διαπιστωθεί ότι η αντίστοιχη ισότητα για ευθέα γινόμενα δεν είναι πάντοτε αληθής κάνοντας χρήση τού αντιπαράδειγματος όπου: $R = \mathbb{Z}$, $J = \{j \in \mathbb{N} \mid j \geq 2\}$, $M_j = \mathbb{Z}, \forall j \in J$. Καθένας των M_j είναι μόδιος στρέψεως, ενώ ο $\prod_{j \in J} M_j$ δεν είναι. [Υπόδειξη: $k[1]_{k+1} \neq [0]_{k+1}$, για κάθε φυσικό αριθμό $k \geq 1$.]

14. Έστω $(M_j)_{j \in J}$ μια οικογένεια R -μοδίων, όπου R μια *ακεραία περιοχή*. Να αποδειχθούν οι ισότητες

$$\mathrm{Dv}\left(\prod_{j \in J} M_j\right) = \prod_{j \in J} \mathrm{Dv}(M_j), \quad \mathrm{Dv}\left(\bigoplus_{j \in J} M_j\right) = \bigoplus_{j \in J} \mathrm{Dv}(M_j).$$

(Βλ. άσκηση 12 τού 1ου καταλόγου προτεινομένων ασκήσεων. Εξ αυτού έπεται ότι τόσο το ευθύ γινόμενο όσο και το ευθύ άθροισμα των μελών μιας οικογενείας διαιρετών μοδίων είναι ένας διαιρετός μόδιος.)

15. Έστω p ένας πρώτος αριθμός και έστω $A := \left\{ \frac{a}{p^k} \in \mathbb{Q} \mid a \in \mathbb{Z}, k \in \mathbb{N}_0 \right\}$. Το A είναι μια υποομάδα τής προσθετικής αβελιανής ομάδας $(\mathbb{Q}, +)$ περιέχουσα την $(\mathbb{Z}, +)$. Εφεξής θα συμβολίζουμε την πηλικοομάδα A/\mathbb{Z} ως \mathbb{Z}_{p^∞} . Να αποδειχθούν τα ακόλουθα:

(i) Ο \mathbb{Z} -μόδιος \mathbb{Z}_{p^∞} είναι διαιρετός.

(ii) $\mathbb{Q}/\mathbb{Z} \cong \bigoplus_{p \text{ πρώτος}} \mathbb{Z}_{p^\infty}$.